

1265.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

U K A Z
O PROGLAŠENJU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O VISOKOM
OBRAZOVANJU

Proглашavam **Zakon o izmjenama Zakona o visokom obrazovanju**, koji je donijela Skupština Crne Gore 27. saziva, na sjednici Petog vanrednog zasijedanja u 2021. godini, dana 28. septembra 2021. godine.

Broj: 01-1037/2

Podgorica, 29.9.2021. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

На основу члана 82 тачка 2 Устава Црне Горе и Амандмана IV став 1 на Устав Црне Горе, Скупштина Црне Горе 27. сазива, на сједници Петог ванредног засиједања у 2021. години, дана 28. септембра 2021. године, донијела је

З А К О Н
О ИЗМЈЕНАМА ЗАКОНА О ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

Члан 1

У Закону о високом образовању („Службени лист ЦГ“, бр. 44/14, 52/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19, 47/19, 72/19 и 74/20) у члану 122ц став 1 мијења се и гласи:

„Студенти који су уписани на основним, специјалистичким, магистарским и докторским студијама прије ступања на снагу овог закона, имају право да заврше студије према студијском програму који је важио у вријеме уписа, по закону по којем су уписани, а најкасније до краја студијске 2023/2024. године”.

Члан 2

У члану 122е став 1 ријечи: „2021/2022.“ замјењују се ријечима: „2023/2024.”.

Члан 3

У члану 122ф став 1 ријечи: „2020/2021.“ замјењују се ријечима: „2023/2024.”.

Члан 4

Овај закон ступа на снагу даном објављивања у „Службеном листу Црне Горе”.

Број: 26-1/21-4/11

ЕПА 254 XXVII

Подгорица, 28. септембар 2021. године

Скупштина Црне Горе 27. сазива
Предсједник,
Алекса Бечић, s.r.

1266.

Na osnovu člana 131 stav 4 Zakona o vanjskim poslovima ("Službeni list CG", broj 70/17), Ministarstvo vanjskih poslova donijelo je

PRAVILNIK

O OBRASCU POSEBNE LIČNE KARTE I OBRASCU ZAHTJEVA ZA IZDAVANJE POSEBNE LIČNE KARTE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se obrazac posebne lične karte za stranca (diplomatska lična karta, konzularna lična karta, službena lična karta i legitimacija počasnog konzula) i obrazac zahtjeva za izdavanje posebne lične karte.

Član 2

Obrazac posebne lične karte je pravougaonog oblika, dimenzija 86 x 54 mm, izrađen od višeslojnog karbonata, u izvedenim tonovima pretežno plave boje, u koji se ugrađuju zaštitni elementi.

Obrazac posebne lične karte izrađuje se u skladu sa standardom ISO 7810 za dimenzije, fizičke karakteristike i za testiranje fizičkih karakteristika.

Član 3

Obrazac diplomatske lične karte (Obrazac 1) sadrži:

- na prednjoj strani: Grb Crne Gore, nazive: "Crna Gora", "DIPLOMATSKA LIČNA KARTA", "MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA", mjesto za fotografiju imaoca diplomatske lične karte, dimenzija 28 x 35 mm; prezime i ime, datum rođenja i zvanje imaoca diplomatske lične karte i mjesto za naziv diplomatskog predstavništva ili međunarodne organizacije,

- na poledini: datum izdavanja, datum prestanka važenja i registarski broj diplomatske lične karte, broj telefona u Ministarstvu vanjskih poslova, optički varijabilni sigurnosni element hologram koji sadrži granice Crne Gore sa ucrtanim rijekama i tekst koji glasi: "Imalac ove lične karte na osnovu međunarodnog prava uživa imunitet od krivične jurisdikcije, hapšenja ili privođenja. Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori. "

Član 4

Obrazac konzularne lične karte (Obrazac 2) sadrži:

- na prednjoj strani: Grb Crne Gore, nazive: "Crna Gora", "KONZULARNA LIČNA KARTA", "MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA", mjesto za fotografiju imaoca konzularne lične karte, dimenzija 28 x 35 mm; prezime i ime, datum rođenja i zvanje imaoca konzularne lične karte i mjesto za naziv konzularnog predstavništva,

- na poledini: datum izdavanja, datum prestanka važenja i registarski broj konzularne lične karte, broj telefona u Ministarstvu vanjskih poslova, optički varijabilni sigurnosni element hologram koji sadrži granice Crne Gore sa ucrtanim rijekama i tekst koji glasi: "Imalac ove lične karte na osnovu međunarodnog prava uživa imunitet od sudskog postupka i ne smije biti pritvoren ili uhapšen, osim u slučaju teškog krivičnog djela. Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori."

Član 5

Obrazac službene lične karte (Obrazac 3) sadrži:

- na prednjoj strani: Grb Crne Gore, nazive: "Crna Gora", "SLUŽBENA LIČNA KARTA", "MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA", mjesto za fotografiju imaoca službene lične karte, dimenzija 28 x 35 mm; prezime i ime, datum rođenja i zvanje imaoca službene lične karte i mjesto za naziv diplomatsko-konzularnog predstavništva ili međunarodne organizacije,

- na poleđini: datum izdavanja, datum prestanka važenja i registarski broj službene lične karte, broj telefona u Ministarstvu vanjskih poslova, optički varijabilni sigurnosni element hologram koji sadrži granice Crne Gore sa ucrtanim rijekama i tekst koji glasi: "Imalac ove lične karte na osnovu međunarodnog prava uživa imunitet od sudskog postupka za djela učinjena tokom vršenja dužnosti koju obavlja. Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori."

Član 6

Obrazac legitimacije počasnog konzula (Obrazac 4) sadrži:

- na prednjoj strani: Grb Crne Gore, nazive: "Crna Gora", "LEGITIMACIJA POČASNOG KONZULA", "MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA", mjesto za fotografiju imaoca legitimacije počasnog konzula, dimenzija 28 x 35 mm, prezime i ime, datum rođenja i zvanje imaoca legitimacije počasnog konzula i mjesto za naziv konzularnog predstavništva strane države,

- na poleđini: datum izdavanja, datum prestanka važenja i registarski broj posebne lične karte, broj telefona u Ministarstvu vanjskih poslova, optički varijabilni sigurnosni element hologram koji sadrži granice Crne Gore sa ucrtanim rijekama i tekst koji glasi: "Imalac ove lične karte ima status počasnog konzula u Crnoj Gori. Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori."

Član 7

Obrazac zahtjeva za izdavanje posebne lične karte za stranca, na crnogorskom, francuskom i engleskom jeziku, sadrži nazive: "CRNA GORA", "MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA", "Direktorat koji vrši konzularne poslove", mjesto za fotografiju podnosioca zahtjeva, naziv "ZAHTJEV ZA IZDAVANJE POSEBNE LIČNE KARTE", lične podatke podnosioca zahtjeva (ime i prezime, datum i mjesto rođenja), lične podatke supružnika i djece podnosioca zahtjeva (ime, prezime, datum i mjesto rođenja), adresu boravka podnosioca zahtjeva u Crnoj Gori, naziv diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili misije koja ima diplomatski status u Crnoj Gori, rang za diplomate, odnosno funkcija za nediplomate u diplomatsko-konzularnom predstavništvu strane države ili misije koja ima diplomatski status u Crnoj Gori, datum prelaska granice Crne Gore, podatke o pasošu podnosioca zahtjeva, njegovog supružnika i djece (vrsta, broj i datum izdavanja), mjesto i datum podnošenja zahtjeva i mjesto za potpis podnosioca zahtjeva (Obrazac 5).

Član 8

Obrasci br. 1 do 5 sastavni su dio ovog pravilnika.

Član 9

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o obrascu posebne lične karte za stranca i obrascu zahtjeva za izdavanje posebne lične karte za stranca koji je član diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili misije koja ima diplomatski status ("Službeni list CG", broj 30/15).

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

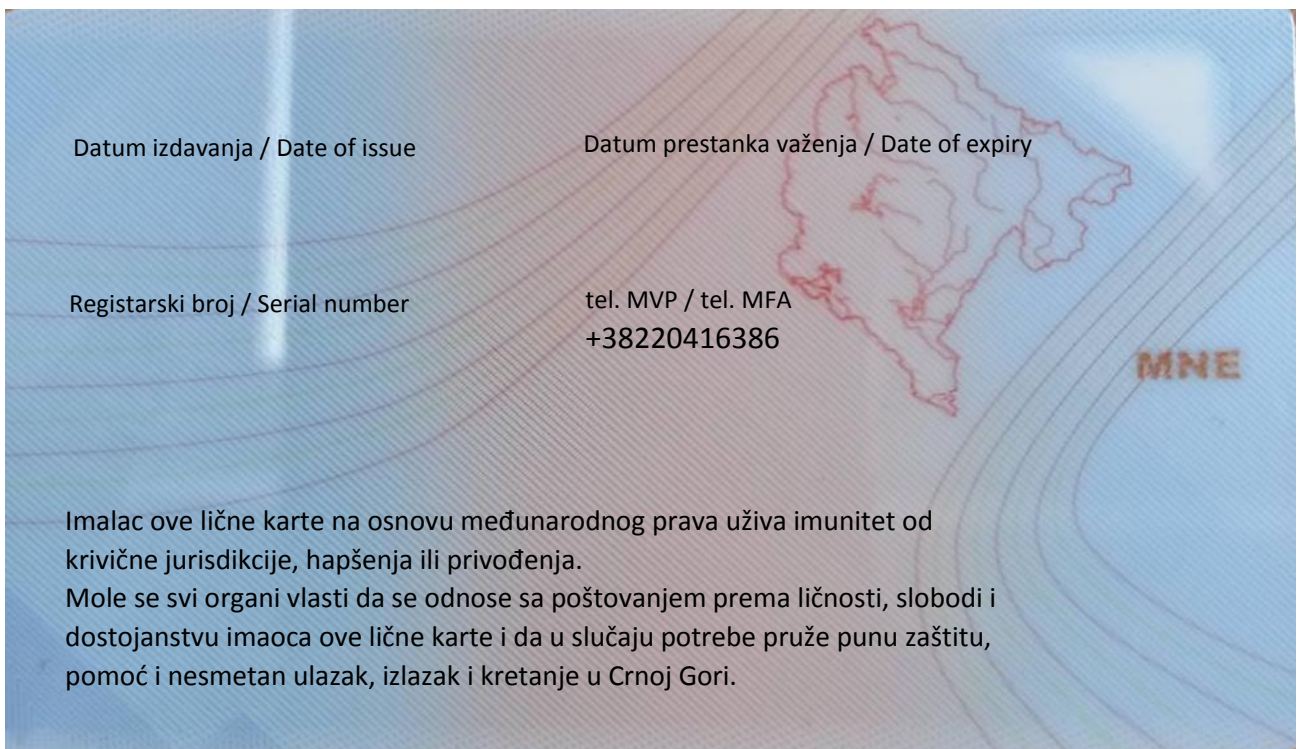
Broj: 7/2-040/21-1185-7

Podgorica, 28. septembra 2021. godine

Ministar,
Đorđe Radulović, s.r.

Obrazac 1

Crna Gora **KONZULARNA LIČNA KARTA**
Montenegro **CONSULAR IDENTITY CARD**
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Prezime / Surname

Ime / Given names

Datum rođenja / Date of birth

Zvanje / Title

DKP Misija / DCR Mission

Obrazac 2

Datum izdavanja / Date of issue

Datum prestanka važenja / Date of expiry

Registarski broj / Serial number

tel. MVP / tel. MFA
+38220416386

MNE

Imalac ove lične karte na osnovu međunarodnog prava uživa imunitet od sudskog postupka i ne smije biti pritvoren ili uhapšen, osim u slučaju teškog krivičnog djela. Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoaca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori.

Crna Gora SLUŽBENA LIČNA KARTA
Montenegro SERVICE IDENTITY CARD
MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

Prezime / Surname

Ime / Given names

Datum rođenja / Date of birth

Zvanje / Title

DKP Misija / DCR Mission

Obrazac 3

Datum izdavanja / Date of issue

Datum prestanka važenja / Date of expiry

Registarski broj / Serial number

tel. MVP / tel. MFA
+38220416386

MNE

Imalac ove lične karte na osnovu međunarodnog prava uživa imunitet od sudskog postupka za djela učinjena tokom vršenja dužnosti koju obavlja. Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoaca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori.

Crna Gora
Montenegro

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS

LEGITIMACIJA POČASNOG KONZULA
IDENTIFICATION OF THE HONORARY CONSUL

Prezime / Surname

Ime / Given names

Datum rođenja / Date of birth

Zvanje / Title

DKP Misija / DCR Mission

Obrazac 4

Datum izdavanja / Date of issue

Datum prestanka važenja / Date of expiry

Registarski broj / Serial number

tel. MVP / tel. MFA
+38220416386

MNE

Imalac ove lične karte ima status počasnog konzula u Crnoj Gori.
Mole se svi organi vlasti da se odnose sa poštovanjem prema ličnosti, slobodi i dostojanstvu imaoaca ove lične karte i da u slučaju potrebe pruže punu zaštitu, pomoć i nesmetan ulazak, izlazak i kretanje u Crnoj Gori.

CRNA GORA
MONTÉNÉGRO
MONTENEGRO

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA CRNE GORE

MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES DU MONTÉNÉGRO
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF MONTENEGRO

- Direktorat koji vrši konzularne poslove -
- Direction des affaires consulaires -
- Directorate in charge of Consular Affairs -

Fotografija

Photo

Photo

ZAHTJEV ZA IZDAVANJE POSEBNE LIČNE KARTE

(Formulaire de demande / Application Form)

1. Ime _____

Prezime

Prénom

Nom

First Name

Surname

2. Datum i mjesto rođenja _____

Date et lieu de naissance

Date and place of birth

3. Ime, prezime, datum i mjesto rođenja supružnika _____

Prénom, nom, date et lieu de naissance de l'épouse du conjoint

First name, surname, date and place of birth of the spouse

4. Ime, prezime, datum i mjesto rođenja djece _____

Prénom, nom, date et lieu de naissance des enfants

First name, surname, date and places of birth of children

5. Adresa boravka u Crnoj Gori _____

Adresse au Monténégro

Address in Montenegro

6. Naziv diplomatsko-konzularnog predstavništva/misije _____

Nom de la mission diplomatique et consulaire

Name of the Diplomatic – Consular Mission

7. Rang (za diplomate) _____

Rang (pour les membres du Corps diplomatique)

Rank (for Members of the Diplomatic Corps)

8. Funkcija u misiji (za nediplomate) _____

Fonction exercée dans la Mission (personnel hors CD)

Function carried out in the Mission (for non-diplomatic personnel)

9. Datum prelaska granice Crne Gore _____

Date d'entrée au Monténégro

Date of entry in Montenegro

10. Vrsta, broj i datum izdavanja pasoša podnosioca zahtjeva (člana Misije):

_____
Type, numéro et date de délivrance de passeport du membre de la Mission
Type, and No of the Passport, and the date of issuance of the Member of the Mission

Supružnika _____
Du conjoint
Of the spouse

Djece _____
Des enfants
Of the children

Mjesto i datum
Date et lieu
Place & Date _____

Mjesto za potpis
Signature
Signature _____

1267.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se utvrđuje da odredbe člana 56.a Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 51/06. i 66/06. i „Službeni list Crne Gore“, br. 88/09., 80/10., 39/11., 25/12., 49/13., 42/15., 52/17., 17/18., 47/19., 112/20., 129/20. i 65/21.), u vrijeme važenja, nijesu bile u saglasnosti s Ustavom i zakonom

Ustavni sud Crne Gore, u sastavu: predsjednik Budimir Šćepanović i sudije - Milorad Gogić, Dragoljub Drašković, Miodrag Iličković i Desanka Lopičić, na osnovu odredaba člana 149. stav 1. tačka 2. i stav 2. Ustava Crne Gore i člana 48. tačka 2. Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 11/15.), na sjednici od 6. jula 2021. godine, većinom glasova, donio je

ODLUKU

I UTVRĐUJE SE da odredbe člana 56.a Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 51/06. i 66/06. i „Službeni list Crne Gore“, br. 88/09., 80/10., 39/11., 25/12., 49/13., 42/15., 52/17., 17/18., 47/19., 112/20., 129/20. i 65/21.), u vrijeme važenja, nijesu bile u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

II Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

Obrazloženje

11. Predlogom pet poslanika (Boris Bogdanović, Zdenka Popović, Valentina Minić, Mijomir Pejović i Dženan Kolić), pokrenut je postupak za ocjenu ustavnosti i zakonitosti odredaba člana 56.a Poslovnika, označenog u izreci.

U Predlogu je, pored ostalog, navedeno:

„Zakonom o zaradama u javnom sektoru, između ostalog, uređen je i način utvrđivanja i ostvarivanja prava na zaradu poslanika, kao zaposlenih u javnom sektoru.

Niti jednom odredbom navedenog zakona nije predviđena mogućnost umanjenja zarade poslanika zbog odsustva sa sjednice skupštine, ili odsustva sa sjednice njenih radnih tijela.

Takođe, niti jednom odredbom navedenog zakona nije dato ovlašćenje Skupštini, da svojim Poslovnikom uređuje način ostvarivanja prava na zaradu poslanika, pa ni pitanje umanjenja zarade poslanika zbog odsustva u radu sjednica Parlamenta ili njegovih radnih tijela.

Postupajući na gore navedeni način, Skupština je osporenim odredbama člana 56.a Poslovnika uredila pravnu materiju, koju je mogla urediti samo zakonom, i time prekoračila svoja ovlašćenja.

Nije sporno autonomno ovlašćenje Skupštine da svojim aktom (Poslovnikom) uredi svoj rad i organizaciju, kao i način ostvarivanja prava i dužnosti poslanika, i time stvori preduslove za svoj rad.

Međutim, Ustavom je uskraćena mogućnost, da bilo kojim aktom nižim od zakona, Skupština može urediti pitanje utvrđivanja zarade poslanika, ako takvo ovlašćenje ne proističe iz samog zakona.

Kako je skupština prekoračila Ustavom utvrđena ovlašćenja i aktom niže pravne snage uredila pravnu materiju, čije je uređivanje u isključivoj nadležnosti zakona, osporene odredbe člana 56a Poslovnika nijesu u saglasnosti sa načelom vladavine prava.

Kako, ustavna struktura države ne smije biti narušena „uzurpacijom ovlašćenja“ koja se u konkretnom slučaju ogleda u preuzimanju zakonskih ovlašćenja normativnim aktom tehničko-proceduralne sadržine, odredbama člana 56a Poslovnika povrijeđeno je i načelo jedinstva pravnog poretka, garantovano odredbom člana 145 Ustava.”

2. Skupština Crne Gore nije dostavila odgovor na navode sadržane u Predlogu.

3. Ustavni sud je utvrdio da su osporene odredbe člana 56.a Poslovnika, saglasno odredbi člana 13. Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 129/21.) prestale da važe stupanjem na snagu te odluke, tj. 7. januara 2021. godine. S obzirom na to da su osporene odredbe člana 56.a Poslovnika primjenjivane u periodu od 20. avgusta 2019. godine do 7. januara 2021. godine, Ustavni sud je utvrdio da nijesu otklonjene posljedice njihove primjene i da su se stekli uslovi za ocjenu njihove ustavnosti i zakonitosti u vrijeme važenja, saglasno odredbi člana 149. stav 2. Ustava.

4. Osporenim odredbama Poslovnika bilo je propisano:

„Član 56.a

Poslaniku koji neopravdano odsustvuje sa jedne sjednice Skupštine u toku mjeseca, odnosno odbora čiji je član, umanjuje se mjesečna zarada u visini od 40%.

Poslaniku koji neopravdano odsustvuje sa dvije ili više sjednica Skupštine u toku mjeseca, odnosno odbora čiji je član, umanjuje se mjesečna zarada u visini od 50%.

Odluku o umanjenju iz st. 1. i 2. donosi Administrativni odbor.”

5. Ustavni sud je, nakon razmatranja sadržine osporenih odredaba člana 56.a Poslovnika utvrdio da, u vrijeme važenja, nijesu bile u saglasnosti s Ustavom i zakonom.

6. Za odlučivanje u konkretnom predmetu pravno relevantne su odredbe sljedećih propisa:

Ustava Crne Gore:

„DIO PRVI
OSNOVNE ODREDBE

Država

Član 1. stav 2.

Crna Gora je građanska, demokratska, ekološka i država socijalne pravde, zasnovana na vladavini prava.

Podjela vlasti

Člana 11. st. 1., 2. i 3.

Vlast je uređena po načelu podjele vlasti na: zakonodavnu, izvršnu i sudsku.

Zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu vlast vrši Vlada, a sudsku sud.

Vlast je ograničena Ustavom i zakonom.

Zakonodavstvo

Član 16.

Zakonom se, u skladu sa Ustavom, uređuju:

1) način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje.

4. EKONOMSKA, SOCIJALNA I KULTURNA
PRAVA I SLOBODE

Prava zaposlenih

Član 64. stav 1.

Zaposleni imaju pravo na odgovarajuću zaradu.

DIO TREĆI

UREĐENJE VLASTI

Sastav Skupštine

Član 83

Skupštinu čine poslanici koji se biraju neposredno, na osnovu opšteg i jednakog biračkog prava i tajnim glasanjem.

Skupština ima 81 poslanika.

Prava i dužnosti poslanika

Član 85. stav 2.

Poslanik ima pravo da poslaničku funkciju obavlja profesionalno.

DIO PETI
USTAVNOST I ZAKONITOST

Saglasnost pravnih propisa
Član 145.

Zakon mora biti saglasan sa Ustavom i potvrđenim međunarodnim ugovorima, a drugi propis mora biti saglasan sa Ustavom i zakonom.

DIO ŠESTI
USTAVNI SUD CRNE GORE

Nadležnost

Član 149. stav 1. tačka 2. i stav 2.

Ustavni sud odlučuje:

2) o saglasnosti drugih propisa i opštih akata sa Ustavom i zakonom.

Ako je u toku postupka za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propis prestao da važi, a nijesu otklonjene posljedice njegove primjene, Ustavni sud utvrđuje da li je taj propis bio saglasan sa Ustavom, odnosno sa zakonom za vrijeme njegovog važenja.“

Amandmana I do XVI na Ustav Crne Gore (“Službeni list Crne Gore”, broj 38/13.):

„AMANDMAN IV stav 1.

Većinom glasova svih poslanika Skupština (...): donosi poslovnik Skupštine (...).”

7. Ustavom Crne Gore propisano je: da je vlast uređena po načelu podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku; da zakonodavnu vlast vrši Skupština, izvršnu Vlada, a sudsku sud i da je vlast ograničena Ustavom i zakonom. Skupštinu čine poslanici, koji se biraju neposredno i koji imaju pravo da poslaničku funkciju obavljaju profesionalno. Skupština većinom glasova svih poslanika donosi poslovnik Skupštine. Ustav sadrži pojedina sveobuhvatna načela i principe u vezi sa kojima se sve njegove pojedinačne odredbe moraju tumačiti, u skladu sa najvišim vrijednostima ustavnog poretka, koje su temelj za tumačenje samog Ustava.

7.1. Iz navedenih odredaba Ustava proizlazi da Skupština Poslovnikom autonomno uređuje svoj rad i organizaciju, kao i način ostvarivanja prava i dužnosti poslanika, kako bi što efikasnije obavljala poslove iz svoje nadležnosti i kako bi poslanici ostvarivali svoja prava i dužnosti koja proizlaze iz njihovog Ustavom utvrđenog položaja. Na osnovu svoje unutrašnje autonomije Skupština je, po nalaženju Ustavnog suda, ovlašćena da ustanovi pravila ponašanja poslanika u cilju njihovog prisustva na sjednicama skupštine, odnosno njenih odbora, kao i da propiše i primijeni disciplinske sankcije prema poslaniku koji ta pravila ne poštuje.

7.1.1. Saglasno odredbi Amandmana IV stav 1. na Ustav, Skupština je Poslovnikom o svom radu uredila svoju unutrašnju organizaciju i procedure po kojima se odvija njen rad. Poslovnikom Skupštine uređeno je konstituisanje, organizacija i način rada Skupštine; prava i dužnosti poslanika; postupci u Skupštini; odnos Skupštine i drugih državnih organa; saradnja Skupštine sa parlamentima drugih država; načela za organizaciju Službe Skupštine i druga pitanja od značaja za rad i ostvarivanje funkcija Skupštine (član 1.). Odredbom člana 51. stav 1. Poslovnika utvrđeno je pravo poslanika na platu, naknadu plate, nagrade i druge naknade za obavljanje poslaničke funkcije kao i, ako obavlja dodatnu funkciju, pravo na dodatak za tu funkciju. Pravo na zaradu poslanik, kao i ostali zaposleni u javnom sektoru, ostvaruje u skladu sa Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru¹ (član 2. stav 2.) a naknada zarade zaposlenom za vrijeme odsustvovanja sa rada pripada u skladu sa propisima o radu (član 32. stav 1.). Zvanje “Poslanik” raspoređeno je u Grupu poslova B., Podgrupu 3. sa koeficijentom 22,48, saglasno odredbi člana 22. stav 1. tog zakona.

7.1.1.1. Poslanik je, saglasno odredbama član 55. stav 1. i člana 56. Poslovnika, dužan: da učestvuje u radu Skupštine i odbora čiji je član i da odlučuje; da je, ukoliko je spriječen da prisustvuje sjednici Skupštine,

¹ „Službeni list Crne Gore“, br. 16/16., 83/16., 21/17., 42/17., 12/18., 42/18. i 34/19.

odnosno odbora, dužan da o razlozima spriječenosti obavijesti predsjednika Skupštine, odnosno predsjednika odbora, najkasnije dan prije početka zakazane ili nastavka prekinute sjednice, osim ako nije u mogućnosti da to uradi iz razloga na koje nije mogao uticati. Osporenim odredbama član 56.a Poslovnika propisano je da se poslaniku koji neopravdano odsustvuje sa jedne sjednice Skupštine u toku mjeseca, odnosno odbora čiji je član, umanjuje mjesečna zarada u visini od 40%; da se poslaniku koji neopravdano odsustvuje sa dvije ili više sjednica Skupštine u toku mjeseca, odnosno odbora čiji je član, mjesečna zarada umanjuje u visini od 50% i da odluku o umanjenju iz st. 1. i 2. donosi Administrativni odbor.

7.1.2. Ustavni sud, kao najviše ustavno tijelo, *sui generis*, u čiju nadležnost spada zaštita supremacije Ustava, odnosno ustavno-pravnog poretka i ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom, ocijenio je da osporene odredbe člana 56.a Poslovnika, u vrijeme važenja, nijesu bile u saglasnosti sa načelom vladavine prava, kao osnovnim načelom koje se, pored ostalog, ostvaruje povinovanjem svih Ustavu i zakonu, pa i Skupštine Crne Gore, kao nosioca zakonodavne vlasti.

7.1.2.1. Svrha svakog propisa kojim se uređuje nadležnost i rad bilo kog državnog organa, pa i Poslovnika Skupštine, po ocjeni Ustavnog suda, je određivanje njegovog djelokruga rada i granice njegovih ovlašćenja, kao i postupak po kojem vrši nadležnosti. Nasuprot tome, osporenim odredbama člana 56.a Poslovnika donosilac akta je propisao samo posljedice "neopravdanog odsustva" poslanika i organa (Administrativni odbor) koji umanjuje mjesečnu zaradu poslanika, bez prethodno utvrđenog postupka i organa koji će cijeliti razloge opravdanosti tog odsustva. Na taj način, Skupština je poslanika dovela u pravnu situaciju da u postupku primjene osporenih odredaba člana 56.a Poslovnika ne može predvidjeti koje posljedice može da prouzrokuje njegovo odsustvo sa sjednice Skupštine i odbora, odnosno koje odsustvo sa sjednice Skupštine i odbora će se smatrati opravdanim ili neopravdanim, u kojem postupku i koji organ će utvrđivati činjenice, u smislu osporenih odredaba člana 56.a Poslovnika. Odredbe propisa koje dopuštaju neizvjesnost u pogledu krajnjeg efekta, po ocjeni Ustavnog suda, ne mogu se smatrati odredbama koje su zasnovane na načelu vladavine prava, niti odredbama kojima je ustanovljeno načelo pravne izvjesnosti i predvidljivosti. Ustavni sud je, stoga, utvrdio da osporene odredbe člana 56.a Poslovnika, u vrijeme važenja, nijesu bile u saglasnosti sa načelom vladavine prava, kao najvišom vrijednosti ustavnog poretka (član 1. stav 2. Ustava).

7.1.2.2. Polazeći od principa da ustavna struktura države ne smije biti narušena "uzurpacijom ovlašćenja", koja se u konkretnom slučaju ogleda u preuzimanju ovlašćenja i dopunjavanju odredaba Ustava normativnim aktom tehničko-proceduralne sadržine, Ustavni sud je utvrdio, da je odredbama člana 56.a Poslovnika bilo povrijeđeno i načelo jedinstva pravnog poretka, garantovano odredbom člana 145. Ustava.

8. Na osnovu iznijetih razloga odlučeno je kao u izreci.

II1. Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbama člana 151. stav 2., Ustava i člana 51. stav 1. Zakona o Ustavnom sudu.

U-II br. 30/19

Podgorica, 6. jul 2021. godine

Predsjednik,
Budimir Šćepanović, s.r.

1268.

Odluka Ustavnog suda Crne Gore kojom se usvaja ustavna žalba i ukida rješenje Višeg suda u Bijelom Polju, Gž.br. 767/17, od 5. maja 2017. godine i predmet vraća Višem sudu u Bijelom Polju na ponovni postupak

Ustavni sud Crne Gore, u Drugom vijeću za meritorno odlučivanje o ustavnim žalbama, u sastavu: sudija Desanka Lopičić, predsjednik Vijeća i sudije Milorad Gogić i Dragoljub Drašković, članovi Vijeća, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, člana 48 tačka 3 i člana 76 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore („Službeni list Crne Gore”, br. 11/15), na sjednici Vijeća od 23. juna 2021. godine, donio je

ODLUKU

USVAJA SE ustavna žalba.

UKIDA SE rješenje Višeg suda u Bijelom Polju, Gž.br. 767/17, od 5. maja 2017. godine i predmet vraća Višem sudu u Bijelom Polju na ponovni postupak.

Ova odluka objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“.

O b r a z l o ž e n j e

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. M.J., iz M., podnio je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv rješenja Višeg suda u Bijelom Polju, Gž.br. 767/17, od 5. maja 2017. godine i Osnovnog suda u Bijelom Polju, P.br. 1402/15, od 06. marta 2017. godine, zbog povrede prava iz člana 20, 32 i 47 Ustava Crne Gore, člana 6 stav 1 i čl. 10 i 13 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

1.1. U ustavnoj žalbi je, u suštini, navedeno: da se drugostepeni sud prilikom odlučivanja o žalbi na rješenje o kažnjavanju uopšte nije osvrnuo na navode žalbe, niti na priloge uz žalbu; da podnosilac sa „neuvredljivom” riječju nije znao da opiše pogrešno tumačenje pravnih pojmova sticanje svojine, održaja, faktičke vlasti, pa je naveo da ih sud ne razumije ili da sudu nije jasno; da to nije ništa uvredljivo, jer je podnosilac koristio činjenice a ne uvrede; da je podnosilac u žalbama iznio kritički stav o postupanju suda u ovoj pravnoj stvari i pokušao da obrazloži zašto pobija nezakonitu presudu, koji navodi ne prekoračuju zagarantovanu slobodu izražavanja i posjedovanja mišljenja, te da isti nijesu usmjereni na omalovažavanje ugleda i dostojanstva suda; da je podnosilac ukazao na sudsku praksu iz koje se vidi kako Viši sud u Podgorici gleda na slične pokušaje ućutkivanja stranaka, gdje se za mnogo gore i teže kvalifikacije konstatuje da se ne radi o uvredama nego o iznošenju stava stranke, a što drugostepeni sud nije ni cijenio; da se pravo na slobodu izražavanja razvilo i proizašlo je iz prava na slobodu govora, a nastalo je kao jemstvo onima koji misle drugačije od vlasti ili drugačije od većine svojih sugrađana; da je sloboda izražavanja nužna pretpostavka uživanja brojnih drugih prava i sloboda proglašanih u Konvenciji, pa sudovi osporenim rješenjima grubo krše navedeno pravo jer navodne uvrede i vrijeđanje suda ne postoje u konkretnom slučaju; da razlozi u osporenim rješenjima o kažnjavanju ne postoje. Predlaže, da se usvoji ustavna žalba, ukinu osporena rješenja i predmet vrati na ponovni postupak i odlučivanje.

1.2. Ustavni sud, saglasno odredbi člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, odlučuje o ustavnoj žalbi zbog povrede ljudskih prava i sloboda zajemčenih Ustavom nakon iscrpljivanja svih djelotvornih pravnih sredstava. Prema odredbi člana 68 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore, ustavna žalba može se podnijeti protiv pojedinačnog akta državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave ili pravnog lica koje vrši javna ovlašćenja. U stavu 2 istog člana, propisano je da se ustavna žalba može podnijeti nakon iscrpljivanja djelotvornih pravnih sredstava, koja podrazumijevaju da je podnosilac ustavne žalbe u postupku iskoristio sva pravna sredstva na koja je imao pravo u skladu sa zakonom, uključujući i djelotvorna i

vanredna pravna sredstva i druga posebna pravna sredstva koja mogu dovesti do izmjene pojedinačnog akta u korist podnosioca ustavne žalbe, odnosno do prestanka ili ispravljanja radnje, odnosno prekida nepostupanja državnog organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, odnosno uprave, pravnog lica ili drugog subjekta koji vrši javna ovlaštenja.

1.3. U toku postupka pružanja ustavnosudske zaštite, povodom ispitivanja osnovanosti žalbe, u granicama istaknutog zahtjeva, Ustavni sud utvrđuje da li je podnosiocu ustavne žalbe povrijeđeno njegovo Ustavom zajemčeno pravo ili sloboda.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

2. Uvidom u spise predmeta, Ustavni sud je utvrdio sljedeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje u ovom ustavnosudskom predmetu:

2.1. Rješenjem Osnovnog suda u Bijelom Polju, u stavu I izreke, P.br. 1402/15, od 6. marta 2017. godine, kažnjen je tuženi Jušković Mitar novčanom kaznom od 500,00 eura, jer je u podnesku – žalbi od 24.02.2017. godine, izjavljenoj na presudu ovog suda P.br. 1402/15, od 10.02.2017. godine, vrijeđao sud navodeći: "da je presuda apsolutno nezakonita od prve do poslednje strane, da ju je mučno čitati, da je izrađena nespretno..., da čitanje iste vrijeđa zdrav razum čovjeka, konstruišu se do sada nepoznati rokovi za održaj, usvaja se bez pardona nemoguće postavljen tužbeni zahtjev..., da će se drugostepeni sud odlučujući po ovoj žalbi po prvi put sresti sa jednom ovakvom presudom, a ovo zbog toga što ovakvu presudu niko nikad nije donio u istoriji crnogorskog pravosuđa..., koje tumačenje suda je zaista priča za sebe..., da je sud prosto izmislio zakonitost državine ovog tužioca..., da je bilo samo potrebno primijeniti matematičku operaciju sabiranja do deset ali sud se ni tu nije snašao..., jasno je i laiku, jedino nije jasno sudu što je zaista što zabrinjavajuće i poražavajuće..., ovakvim presuđenjem sud očigledno legalizuje otimačinu imovine..., sud se iscrpio i izgubio u moru nepotrebnih dokaza..., pa u tom magnovenju kroz cijelu presudu navodi da sam ja u faktičkoj vlasti..., očigledno sud ne razumije šta je faktička vlast..., sudu je bilo mučno da se još i time bavi jer je bio skoncentrisan na pravljenje nepostojeće savjesnosti tužilaca, koji su u tome imali nesebičnu pomoć suda..., što je motiv suda za donošenje jedne ovako društveno opasne presude", dok je stavom II izreke, utvrđeno ako tuženi ne plati kaznu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, rješenje o kazni izvršiće se u skladu sa zakonom kojim se uređuje postupak izvršenja.

2.2. Osporenim rješenjem Višeg suda u Bijelom Polju, Gž.br. 767/17, od 05. maja 2017. godine, u stavu I izreke, ukinuta je presuda Osnovnog suda u Bijelom Polju, P.br. 1402/15, od 10. februara 2017. godine i predmet vraća prvostepenom sudu na ponovno suđenje, dok je stavom II izreke, preinačeno rješenje Osnovnog suda u Bijelom Polju, P.br. 1402/15, od 06. marta 2017. godine u dijelu odluke o novčanoj kazni tako što se umjesto iznosa od 500,00 eura tuženi kažnjava novčanom kaznom od 200,00 eura.

U obrazloženju rješenja je, u suštini, navedeno: da odlučujući o žalbi tuženog izjavljenoj protiv rješenja o izricanju novčane kazne ovaj sud je našao da je žalba osnovana u dijelu odluke o visini izrečene kazne a da je u ostalom dijelu neosnovana; da je odredbom čl. 178 st.1 ZPP-a predviđeno da će sud kazniti stranku ili drugog učesnika u postupku koji podnskom vrijeđa sud novčanom kaznom do 1.000,00€; da iz spisa predmeta proizilazi činjenica da je u žalbi tuženog koja je izjavljena 24.02.2017.godine tuženi između ostalog naveo da je presudu mučno čitati, da je izrađena nespretno, da čitanje iste vrijeđa zdrav razum čovjeka, da se konstituišu nepoznati rokovi za održaj, usvaja bez pardona nemoguće postavljeni tužbeni zahtjev, da ovakvu presudu niko nikad nije donio u istoriji Crnogorskog pravosuđa, koje tumačenje suda je prosto priča za sebe, da je sud prosto izmislio zakonitost državine ovog tužioca, da je jasno i laiku jedino nije jasno sudu što je zaista zabrinjavajuće i poražavajuće, da je ovakvim postupanjem sud legalizovao otimačinu imovine, da se sud iscrpio i izgubio u moru nepotrebnih dokaza, da su tužioci imali nesebičnu pomoć suda, i da je nejasno šta je motiv suda za donošenje jedne ovakvo društveno opasne presude; da iz ovakvih navoda tuženog u pomenutoj žalbi jasno proizilazi da u konkretnom slučaju ima elemenata za kažnjavanje, što proizilazi iz činjeničnog stanja koje je navedeno pa je pravilno prvostepeni sud primijenom navedene odredbe Zakona o parničnom postupku kaznio tuženog novčanom kaznom; međutim, po mišljenju ovog suda cilj se mogao postići i izricanje novčane kazne od 200,00€, pa je ovaj sud imajući u vidu okolnosti konkretnog slučaja preinačio prvostepeno rješenje tako što je

umjesto iznosa od 500,00€ tuženi kažnjen novčanom kaznom od 200,00€; da su cijenjeni navodi žalbe koje je istakao tuženi protiv rješenja o novčanom kažnjavanju pa ovaj sud nalazi da su isti neosnovani; da se ovo prvenstveno odnosi na navod žalbe da prvostepeni sud namjerno nije dostavio rješenje punomoćniku tuženog i da nastavlja sa pristrasnim postupanjem i nakon presuđenja, te da se radi o razlogu za revanšizam; da je tačno, kako se to i u žalbi ukazuje da je pravo stranke u postupku pred sudom koje je dato zakonom, da ističe razloge i činjenice koje ukazuju na nezakonitosti u radu i postupanju suda, ali je izuzetno bitno da stranka ovo učini na korektni način i u okvirima koje nalaže osnovana pristojnost; takođe, s obzirom na navedeno ovaj sud nije mogao prihvatiti kao osnovan navod žalbe da je donošenje predmetnog rješenja posledica inata, a ne da je posledica vrijeđanja suda; ovo tim prije što tuženi nastavlja i dalje da se nekorektno ponaša izjavljujući žalbu protiv pobijanog rješenja o izrečenoj novčanoj kazni, tako što u žalbi iznosi mišljenje da veću štetu po ugled suda ima ožalbena presuda, nego žalba i da će se upoznati nadležne institucije kako se u ovom sudu stiče pravo svojine i kako se poznaje ili ne poznaje pravo.

III RELEVANTNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Mjerodavne odredbe Ustava:

»Član 47

Svako ima pravo na slobodu izražavanja govorom, pisanom riječju, slikom ili na drugi način.

Pravo na slobodu izražavanja može se ograničiti samo pravom drugoga na dostojanstvo, ugled i čast i ako se ugrožava javni moral ili bezbjednost Crne Gore.«

Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda:

»Član 10

Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu posjedovanja sopstvenog mišljenja, primanja i saopštavanja informacija i ideja bez mješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj član ne sprečava države da zahtijevaju dozvole za rad televizijskih, radio i bioskopskih preduzeća.

Pošto korišćenje ovih sloboda povlači za sobom dužnost i odgovornost, ono se može podvrgnuti formalnostima, uslovima, ograničenjima ili kaznama propisanim zakonom i neophodnim u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta ili javne bezbjednosti, radi spriječavanja nereda ili kriminala, zaštite zdravlja ili morala, zaštite ugleda ili prava drugih, spriječavanja otkrivanja obavještenja dobijenih u povjerenju, ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva. (član 10)». «

IV MJERODAVNO PRAVO

Zakon o parničnom postupku („Službeni list RCG”, br. 22/04 i 76/06):

»Član 178 stav 1

Novčanom kaznom do 1.000 eura sud će kazniti stranku ili drugog učesnika u postupku koji u podnesku vrijeđa sud.«

V OCJENA USTAVNOG SUDA

3. Ustavni sud je, polazeći od razloga i navoda ustavne žalbe, te sadržine prava koja se štite Ustavom i Konvencijom, razmatrao osporena rješenja sa aspekta odredbi člana 47 Ustava Crne Gore i člana 10 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

4. Ustav Crne Gore, u dijelu kojim jamči politička prava i slobode, svakom jamči pravo na slobodu govorom, pisanom riječju, slikom ili na drugi način, koja se može ograničiti samo pravom drugoga na dostojanstvo, ugled i čast i ako se ugrožava javni moral ili bezbjednost Crne Gore (član 47).

4.1. Sloboda izražavanja je *conditio sine qua non* funkcionisanja i opstanka svakog demokratskog društva i jemstvo svih drugih ljudskih prava i sloboda. U slučaju mogućeg sukoba ovog prava sa ostalim zagaranovanim ljudskim pravima i slobodama, sudovi moraju voditi računa o tome da svako ograničavanje te slobode, s ciljem zaštite nekog drugog ljudskog prava zajemčenog Ustavom, može biti izuzetak od pravila, koje je u demokratskom društvu dopušteno samo ako to pravilo ničim ne ugrožava, nego ga potvrđuje. Svaka restrikcija, uslov, ograničenje ili bilo koja vrsta miješanja u slobodu izražavanja, može se primijeniti samo na određeno ostvarivanje ove slobode, dok sadržaj prava na slobodu izražavanja uvijek ostaje netaknut.

4.2. To, međutim, ne znači da je sloboda izražavanja apsolutna i da nije ničim ograničena. Budući da su apsolutna sloboda i apsolutno pravo *contradictio in adjecto*, presudan, a istovremeno i sporan ostaje način na koji se neko utvrđeno pravno načelo tumači i praktično primjenjuje. Stoga je i zadatak nezavisnog sudstva, da u svakom pojedinačnom slučaju jasno utvrdi granicu između opravdanih i potrebnih, te neopravdanih i nepotrebnih ograničenja, koja neko načelo potvrđuju kao pravilo ili ga negiraju samo kao deklaraciju.

4.3. Evropski sud za ljudska prava, svojim odlukama je uspostavio hijerarhiju vrijednosti koje štiti član 10 Evropske konvencije, dajući različitim kategorijama izražavanja različit stepen zaštite. Kako sud često navodi, sloboda izražavanja koja se jemči članom 10 Evropske konvencije predstavlja jedan od suštinskih temelja jednog demokratskog društva i da prema stavu 2, ona ne važi samo za "informacije" ili "ideje" koje se prihvataju ili smatraju uvredljivim, već i za ono što vrijeđa, šokira ili uznemirava. Sud podsjeća da se takođe mora uzeti u obzir da li se sporni izrazi tiču nečijeg privatnog života ili nečijeg ponašanja u službenom svojstvu (*Dalban protiv Rumunije*, br.28114/95, stav 50). Evropski sud za ljudska prava u predmetima *Lepojić protiv Srbije* (13909/05, od 6. novembra 2007. godine, stav 73 i 75) . S tim u vezi manja su ograničenja prihvatljive kritike koja se odnosi na više državne službenika, koji djeluju u svom zvaničnom svojstvu, nego ona koja se odnose na privatna lica (v.Thoma protiv Luksemburga, br. 38432/97, stav 47, ECHR 2001-III. Pedersen i Baadsgaard protiv Danske, br. 49017/99, stav 80).

4.4. Izraz "autoritet sudske vlasti" posebno sadrži i pojam da sudovi jesu, i da ih šira javnost prihvata kao primjerene forume za utvrđivanje zakonitih prava i obaveza i rješavanju sporova koji se na njih odnose, i nadalje, da šira javnost poštuje i ima povjerenje u sposobnost sudova da ispune tu funkciju (vidi predmet *Sunday Times protiv Ujedinjene Kraljevine* (br. 1), 26. april 1979. stav 55, Serija A br. 30). Rad sudova, koji su garanti pravde i koji imaju temeljnu ulogu u državi vladavine prava, treba uživati povjerenje javnosti. Stoga ga treba štiti od neutemeljenih napada. Međutim, sudovi, kao i sve ostale javne institucije, nijesu imuni na kritiku i kontrolu (*Skalka protiv Poljske*, br. 43425/98 i *Mariapori protiv Finske*, br. 37751/07).

4.5. U postupku koji je prethodio ustavnosudskom, Ustavni sud je utvrdio da su sudovi u postupku utvrdili da je podnosilac žalbe u podnesku - žalbi od 24. februara 2017. godine, izjavljenoj na presudu Osnovnog suda u Bijelom Polju, P.br. 1402/15, od 10. februara 2017. godine, uvrijedio sud sljedećim riječima: "da je presudu mučno čitati, da je izrađena nespretno, da čitanje iste vrijeđa zdrav razum čovjeka, da se konstituišu nepoznati rokovi za održaj, usvaja bez pardona nemoguće postavljeni tužbeni zahtjev, da ovakvu presudu niko nikad nije donio u istoriji Crnogorskog pravosuđa, koje tumačenje suda je prosto priča za sebe, da je sud prosto izmislio zakonitost državine ovog tužioca, da je jasno i laiku jedino nije jasno sudu što je zaista zabrinjavajuće i poražavajuće, da je ovakvim postupanjem sud legalizovao otimačinu imovine, da se sud iscrpio i izgubio u moru nepotrebnih dokaza, da su tužioci imali nesebičnu pomoć suda, i da je nejasno šta je motiv suda za donošenje jedne ovakvo društveno opasne presude". Očigledno je" Sudovi su ocijenili da se radi o brojnim uvredljivim i neprimjerenim konstatacijama na račun suda, zbog čega mu je izrečena novčana kazna u visini od 500,00 €, koja je preinačena drugostepenim rješenjem na 200,00 eura.

4.6. U skladu sa stavom 2 člana 10 Evropske konvencije, vlast se može miješati u ostvarivanje slobode izražavanja samo ako se ispune tri kumulativna uslova: a) *miješanje je propisano zakonom*, b) *miješanje ima cilj da zaštiti jedan ili više predviđenih interesa ili vrijednosti* i c) *miješanje je neophodno u demokratskom društvu*. Sudovi moraju slijediti ova tri uslova kad razmatraju i odlučuju o predmetima koji se tiču slobode izražavanja.

4.6.1. U konkretnom slučaju, osporeno rješenje donijeto je na osnovu Zakona o parničnom postupku. Dakle, "*miješanje je propisano zakonom*", cilj miješanja je zaštita autoriteta sudske vlasti.

4.6.2. Ustavni sud je, međutim, utvrdio da miješanje u pravo na slobodu izražavanja podnosioca žalbe nije bilo opravdano i "nužno u demokratskom društvu i da se razlozi koje su naveli Osnovni i Viši sud u svojim

rješenjima, ne mogu smatrati relevantnim i dovoljnim da se to miješanje opravda. Sudovi su prilikom osude podnosioca žalbe ograničili svoju analizu na kontataciji da riječi koje su napisane u žalbi na presudu prvostepenog suda predstavljaju grube i teške uvrede za sud. Sudovi se nijesu upustili u analizu proporcionalnosti u odnosu na ravnotežu između , s jedne strane potrebe da se zaštiti autoritet sudske vlasti i, s druge strane, zaštite slobode izražavanja podnosioca žalbe. Sledstveno navedenom, Ustavni sud zaključuje da se razlozi koje su naveli domaći sudovi ne mogu smatrati "relevantnim i dovoljnim" da se opravda miješanje o kojem je riječ.

4.6.3. Sud, takođe, navodi da priroda i težina izrečene novčane kazne, koja se pod određenim uslovima može zamijeniti zatvorskom kaznom jesu stvari od naročitog značaja kada je u pitanju ocjena srazmjernosti zadiranja u pravo u odnosu na legitimni cilj tog zadiranja, po članu 10 stav 2 (v. Cumpana I Mazare protiv Rumunije (GC), br. 33348/96, stav 111, ECHR 2004 I Zana protiv Turske, 25. novembar 1997. godine, stav 51, Izvještaji o presudama i odlukama 1997-VII).

4.7. Navedeni pravni stav, Ustavni sud Crne Gore je zauzeo u predmetu UŽ-III br. 708/11, od 28. oktobra 2014. godine.

4.8. Saglasno navedenim razlozima, Ustavni sud utvrđuje da je podnosiocu žalbe povrijeđeno pravo na slobodu izražavanja, iz člana 47 Ustava i člana 10 Evropske konvencije.

Odluka o objavljivanju ove odluke zasnovana je na odredbi člana 151 stav 2 Ustava Crne Gore i odredbi člana 34 stav 2 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-III broj 532/17

Podgorica, 23. jun 2021. godine

Predsjednica Vijeća,
Desanka Lopičić, s.r.

Na osnovu člana 14 tačka 8) i člana 42 stav (2) Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20), člana 34. tačka 8 Statuta Agencije za elektronske medije, člana 9 st. (2) i člana 14 stav (7) Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga ("Sl. list Crne Gore", br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18 i 43/19) i Finansijskog plana Agencije za elektronske medije za 2021. godinu (br. 01-1027 od 25.09.2020.g.), Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 27.09.2021. godine, donio je

O D L U K U
O VISINI PARAMETARA ZA UTVRĐIVANJE
NAKNADA ZA PRUŽANJE AUDIOVIZUELNIH
MEDIJSKIH USLUGA

1. Vrijednost Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2022. godinu iznosi 1.800,00 € (hiljaduosamstotina Eura).

2. Procenat godišnjeg prihoda pružaoca AVM usluge na zahtjev ostvarenog tokom 2021. godine koji služi za utvrđivanje godišnje naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev za 2022. godinu iznosi 2,9%.

3. Ovu odluku objaviti u "Službenom listu Crne Gore" i na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.

4. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Obrazloženje

Članom 42 stav (2) Zakona o elektronskim medijima propisano je da visinu naknada iz kojih Agencija stiče sredstva utvrđuje Savjet Agencije za elektronske medije, na osnovu godišnjeg programa rada i finansijskog plana Agencije. Takođe, članom 14 tačka 8) Zakona o elektronskim medijima i članom 34. tačka 8 Statuta Agencije za elektronske medije propisano je da Savjet Agencije za elektronske medije donosi akt o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada za registraciju i naknada po osnovu izdatog odobrenja za pružanje AVM usluga.

Shodno propisanim ovlašćenjima i obavezama, Savjet Agencije za elektronske medije usvojio je Plan rada Agencije za 2022. godinu (br. 01-1029 od 27.09.2021.g.) koji sadrži pregled aktivnosti u cilju ispunjavanja zakonom ustanovljenih obaveza i Finansijski plan Agencije za 2022.g. (br. 01-1030 od 27.09.2021.g.), kojim su projektovane potrebe Agencije u 2022. godini.

Pravilnikom o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga je propisan način utvrđivanja naknada koji predviđa da Savjet Agencije posebnim odlukama utvrđuje dva parametra od značaja za izračunavanje naknada za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga i to: (1) vrijednost Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2021. godinu i (2) procenat godišnjeg prihoda pružaoca AVM usluge ostvarenog tokom 2021. godine koji služi za utvrđivanje godišnje naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev za 2022. godinu.

Usvajanjem Finansijskog plana i Plana rada za 2022. godinu stekli su se uslovi da Savjet Agencije pristupi usvajanju odluke o visini pomenutih parametara za 2022. godinu.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije na sjednici održanoj 27.09.2021. godine, odlučio je da vrijednost Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2022. godinu iznosi 1.800,00 €, kao i da procenat godišnjeg prihoda pružaoca AVM usluge na zahtjev ostvarenog tokom 2021. godine koji služi za utvrđivanje godišnje naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev za 2022. godinu bude 2,9%.

Prilikom utvrđivanja vrijednosti ovih parametara, Savjet Agencije je imao u vidu:

- podatke o pravima i obavezama prema izdatim odobrenjima za emitovanje

- metodologiju sadržanu u Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga.

Prilikom utvrđivanja procenta godišnjeg prihoda pružaoca AVM usluge na zahtjev, od zakonom propisanih maksimalno 5%, Savjet Agencije je utvrdio procenat na nivou iz 2021. godine.

Saglasno članu 23 Statuta Agencije za elektronske medije, Savjet Agencije je odlučio da se ova odluka objavi u "Službenom listu Crne Gore" i na veb-sajtu Agencije www.aemcg.org.

Broj: 01 – 1030/2

Podgorica, 27.09.2021.godine

Savjet Agencije za elektronske medije

Predsjednik,

dr Branko Bošković, s.r.